

Forslag om endring i kravforskriften

Innhold

1	Hovedinnhold og bakgrunn	1
2	Gjeldende rett.....	1
3	Våre vurderinger.....	1
4	Økonomiske og administrative konsekvenser	2
5	Forslag til endring i kravforskriften	2

1 Hovedinnhold og bakgrunn

Statens jernbanetilsyn (SJT) foreslår endringer i Forskrift om krav til sporvei, tunnelbane, forstadsbane m.m. (kravforskriften) § 11-1 fjerde ledd, ved at henvisningen til standarden EN 50128 erstattes av en henvisning til standarden EN 50716.

Endringen foreslås med bakgrunn i at CENELEC-standardene for programvare til jernbanens styrings-, kontroll- og signalsystemer EN 50128 som det henvises til i kravforskriften § 11-1 fjerde ledd er erstattet av ny standard EN 50716, og etter CENELECs overgangsordning vil bli trukket tilbake 30. oktober 2026. Det er derfor nødvendig å endre henvisningen i forskriften.

2 Gjeldende rett

Kravforskriften § 11-1 regulerer generelle krav til infrastruktur. Det følger av bestemmelsens fjerde ledd at «Infrastrukturforvalter skal benytte standardene EN 50128 og EN 50129 ved anskaffelse av nye signalanlegg og ved endring av elektroniske signalanlegg.» EN 50128 og EN 50129 er standarder utarbeidet av CENELEC (Den europeiske komiteen for elektronisk standardisering). EN 50128 stiller krav til prosessen og tekniske kriterier for å utvikle sikkerhetsrelatert programvare til jernbanens styrings-, kontroll- og signalsystemer.

3 Våre vurderinger

Formålet med forskriftsendringen er å oppdatere forskriftens § 11-1 fjerde ledd om krav til bruk av standard ved anskaffelse av nye signalanlegg og ved endring av elektroniske signalanlegg slik at den viser til den gjeldende europeiske standarden for utvikling og endring av programvare i signalanlegg, EN 50716.

Forslaget innebærer ingen endring i forskriftens overordnede sikkerhetskrav eller krav til sikkerhetsnivå. Programvare som benyttes i signalanlegg skal fortsatt utvikles, verifiseres og valideres etter en anerkjent europeisk standard som understøtter sikker utvikling av sikkerhetskritiske systemer.

EN 50716 slår sammen de to eldre standardene EN 50128 som omfatter jernbanesignaler og kontrollsystemer og EN 50657 som omfatter programvare for rullende materiell. EN 50716 viderefører de grunnleggende prinsippene for funksjonell sikkerhet, men er bedre tilpasset moderne utviklingsprosesser og teknologiske løsninger, inneholder endrede prosjektroller, og har

tydeligere krav til cybersikkerhet, samt strengere klassifisering av verktøy som brukes under utvikling og testing. Videre introduserer EN 50716 begrepet «Basic Integrity» for funksjoner som ikke er sikkerhetskritiske, men som kan påvirke sikkerhetsrelaterte funksjoner.

Forslaget er ikke ment å innføre nye materielle sikkerhetskrav gjennom forskriften, men å sikre at forskriften viser til den standarden som i dag representerer gjeldende europeisk praksis på området. Virksomheter som prosjekterer eller endrer elektroniske signalanlegg vil derfor måtte legge EN 50716 til grunn i stedet for EN 50128.

Overgangen til EN 50716 kan likevel innebære enkelte praktiske og metodiske endringer for virksomhetene, blant annet knyttet til dokumentasjon, rolle- og ansvarsfordeling, verktøyklassifisering, håndtering av ikke-sikkerhetskritiske funksjoner som kan påvirke sikkerhetsrelaterte funksjoner, samt integrering av cybersikkerhetsrelaterte hensyn i utviklings- og endringsprosesser.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Statens jernbanetilsyn legger til grunn at de virksomhetene som er underlagt kravforskriften i utgangspunktet vil benytte gjeldende CENELEC-standard ved anskaffelse og endring av elektroniske signalanlegg uavhengig av kravforskriftens krav, og etter 30. oktober 2026 vil EN 50128 ikke lenger kunne legges til grunn ved anskaffelse og endring av elektroniske signalanlegg. Den foreslåtte endringen antas dermed å medføre begrensede økonomiske og administrative konsekvenser for virksomhetene. Den foreslåtte endringen vil etter vår vurdering gjøre kravene til elektroniske signalanlegg mer forutsigbare, og redusere behovet for å gjøre unntak fra det gjeldende forskriftskravet. Forslaget vil dermed være besparende både for virksomhetene og for Statens jernbanetilsyn.

5 Forslag til endring i kravforskriften

I forskrift 10. desember 2014 nr. 1572 om krav til sporvei, tunnelbane, forstadsbane m.m. (kravforskriften) skal § 11-1 fjerde ledd lyde:

Infrastrukturforvalter skal benytte standardene *EN 50716* og *EN 50129* ved anskaffelse av nye signalanlegg og ved endring av elektroniske signalanlegg.